

ע"פ 1408/05/14 - יוסף קטן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 1408-05-14 קטן נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 417217/2010

בפני כב' הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד
כב' השופט ג'ורג' קרא, ס"נ
כב' השופט מרים סוקולוב
המעורר: יוסף קטן
נגד
המשיבה: מדינת ישראל

פסק דין

כתב האישום בתיק זה כולל שלוש עובדות. בעובדה הראשונה יוחסה למערער תקיפתו של המתלונן בתיק זה, בכך שהכה בראשו באמצעות בקבוק זכוכית". בסעיף 2 לעובדות נטען כי בהמשך תקף הנאשם את המתלונן, בכך שהכה אותו בבעיטות ואגרופים עד שנבלם על ידי אדם נוסף שהיה במקום". סעיף 3 מפרט את הנזקים שנגרמו למתלונן: המטומה, נפיחות ושברים באזור העין. המתלונן נזקק לאשפוז של שמונה ימים.

המערער הודה בבית המשפט בעברה שיוחסה לו, ואולם קיימת אי-בהירות באשר לעובדות המדויקות שבהן הודה. אמרנו אי-בהירות - אמרנו מעט מדי, ולא נתנו ביטוי מלא לתמונה שלפנינו. בישיבת יום 08.07.13 נרשם מפי בא-כוח הנאשם: „אנו מבקשים להודות ברובו של כתב האישום ולכפור בסיפא של סעיף 2, מהמילה עד אגרופים". השוואת האמור בהודאה זו לאמור בכתב האישום איננה נותנת מענה לשאלה במה בסופו של יום הודה המערער בדיוק: האם הודה בכך שנתן בעיטות ולא אגרופים; האם הודה בנזקים שנגרמו; האם הודה שהיה במקום אדם נוסף שבלם אותו. בית המשפט קמא (כבוד השופט הבכיר דניאל בארי) הסתפק בגזר-הדין באמירה: „הנאשם הורשע על פי הודאתו ברוב העובדות שפורטו בכתב האישום". המעט שנוכל לומר - כי רוב העובדות איננו יכול להוות מענה לשאלה במה בדיוק הודה המערער. אנו אומרים בפה מלא כי שקלנו להחזיר את הדיון לבית המשפט קמא כדי שהדברים יובררו עד תומם. אם אנו נמנעים מעשות זאת, הרי זה משום שמדובר בעברה משנת 2010. אנו מצויים היום בשלהי 2014, ולא נראה לנו נכון להחזיר את הדיון לבית המשפט קמא בעיתוי הנוכחי.

התוצאה המעשית היא כי נצא מנקודת הנחה שהמערער הודה בכך שהכה בראש המתלונן באמצעות בקבוק זכוכית - על כך אין מחלוקת - ובכך שהכה אותו גם בבעיטות. האגרופים ירדו מן הפרק, וכך האמירה בכתב האישום כי המערער נבלם בידי אדם נוסף. אשר לנזקים - בדיונים שהיו לאחר ישיבת ההקראה הוגשו התעודות הרפואיות, וככל שניתן להבין הן מהטיעון לעונש הן מהתייחסות הצדדים באופן כולל, לא הייתה מחלוקת על כך שאכן הנזקים המפורטים בסעיף 3 לעובדות נגרמו עקב אותו אירוע, יהיו מעשיו המדויקים של המערער אשר יהיו.

בית המשפט קמא קיבל באשר למערער תסקיר של שירות המבחן. לפנינו מצוי היום תסקיר נוסף, עדכני, מיום 26.10.14. בסופו של יום, כשהוא נותן משקל לאמור בתסקיר שירות המבחן, קבע בית המשפט קמא כי מתחם הענישה הוא בין 15 ל-40 חודשים. בשלב השני - קרי: שלב גזירת הדין - הטיל בית המשפט קמא על המערער 32 חודשי מאסר, מהם 18 לריצוי בפועל והיתרה על-תנאי. על גזר-הדין, ובמיוחד על רכיב המאסר בפועל שבו, הערער לפנינו.

על אלה מלין הסנגור: על האי-בהירות, שעליה כבר עמדנו, באשר להיקף הודאתו של המערער; על המתחם שקבע בית המשפט קמא, שלטענת הסנגור איננו יכול להישאר בעינו והוא מתחם חמור שאינו משקף את הענישה הנוהגת ואף לא את נסיבותיו הספציפיות של התיק הנוכחי. הסנגור מלין עוד על כך שבית המשפט לא נתן משקל מספיק לאמור בתסקיר שירות המבחן ולתהליך שעבר המערער ומשתקף באותו תסקיר. מאז העברות נושא תיק זה לא נפתחו נגד המערער תיקים נוספים. המערער, כעולה מתסקיר שירות המבחן, מצוי בטיפול ומשקיע כוחות בטיפול זה, ויש בכך פתח לתקווה לריסון התנהגותו האלימה. שליחתו למאסר בשלב הנוכחי תקטע את תהליך הטיפול ועלולה להביא לרגרסיה במצבו - כך אומר שירות המבחן וכך מבקש הסנגור שנקבע אף אנו. שירות המבחן המליץ על מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות והעתירה, כפי שניתן להבין, היא כי בית משפט זה יקצר את תקופת המאסר באופן שיהיה ניתן לרצותה בדרך של עבודות שירות.

התביעה מכירה בכך שנפלה תקלה בעניין הכרעת-הדין - דהיינו במה בדיוק הודה המערער. עם זאת היא אינה סבורה כי תקלה הזו יכולה להביא לתוצאה שלה עותר הסנגור. יכול שתינתן למערער, "הנחה" מסוימת לעניין תקופת המאסר, ואולם לא מעבר לכך. התביעה מפנה אותנו להרשעותיו הקודמות של המערער ולכך שהוא שב ועובר עברות אלימות. גם מתסקיר שירות המבחן אין עולה תמונה אופטימית לחלוטין, הגם ששירות המבחן מפנה לשינוי שערך המערער. לא ייתכן כי תקיפה מסוג זה, שבוצעה בידי אדם בעל רקע קודם בעברות אלימות, תסתיים ללא תקופת מאסר מאחורי סורג ובריח.

דעתנו היא כי יש מקום להתערב בענישה, ואולם לא במידה שלה עותר הסנגור. כבר פירטנו לעיל מהי המסגרת העובדתית שתשמש בסיס להחלטתנו בנושא גזר-הדין. המערער תקף את המתלון באמצעות בקבוק זכוכית בראשו. לא צריך דמיון רב כדי להבין שהתוצאות היו יכולות להיות קשות בהרבה. בקבוק זכוכית יכול להפוך בנסיבות מסוימות לנשק קטלני. לצערנו, המציאות מוכיחה שאירועים מסוג זה התרחשו. אנו מתעלמים כאמור מחלקו השני של סעיף 2; עדיין מדובר בכך שהמערער הכה את המתלון וגרם לו אותם נזקים שהוזכרו. אשפוז של שמונה ימים אינו עניין של מה-בכך, והמתלון כאמור נזקק לו. מתחם הענישה שאנו רואים לקבוע על רקע האמור לעיל יהיה בין 12 ל-30 חודשי מאסר.

באשר לשלב השני - קרי: שלב גזירת הדין - לאחר ששקלנו את מכלול הנתונים אנו קובעים כי המערער יישא שנה אחת מאסר, דהיינו הרף התחתון של המתחם שקבענו. בכך אנו נותנים משקל לנתונים האלה: העברה היא כאמור משנת 2010. לא נפתחו מאז תיקים חדשים למערער. מתסקיר שירות המבחן עולה כי המערער השתלב בתהליך טיפול והוא ערך שינוי משמעותי בהפגמת שינוי זה. המערער מבין היום, או כך לפחות סבור שירות המבחן, את חומרת התנהגותו בעבר ואת נטיותיו להתנהגות אלימה. עוד אנו נותנים משקל לעיתוי שבו הוגש כתב האישום. כתב האישום הוגש בשנת 2012 על עברה משנת 2010. נגד המערער התנהל ב-2011 תיק נוסף; היה מקום להגיש את כתב האישום סמוך למעשה העברה, ושמה הייתה לכך גם השלכה על ההתנהלות הדיונית של המערער.

כאמור החלטתנו היא להעמיד את תקופת המאסר בפועל על 12 חודש. יתר חלקי גזר-הדין יישארו בעינם.

ניתן והודע היום,
ה' מרחשוון
תשע"ה (29
באוקטובר
2014), במעמד
הנוכחים.

ג'ורג' קרא,
שופט
סגן נשיאה

דבורה ברלינר,
שופטת
נשיאה
אב"ד

מרים סוקולוב,
שופטת